



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Tertium

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum sit licita? 2

urn:nbn:de:hbz:466:1-38803

Utrum uirginitas sit illicita?

733
Inf. a 3.
Et 4. cor.
Et 4. dif.
32 q 1. a.
2. ad 2.
Et 1. cor.
1r. 136
Et ma. 9.
15. ar.
ad 13. Et
uir. 9. 1.
ar. 13. ad
6. Et 2.
15. le. 2.
fin.
li 2. c. 2.
a me. 6.
li. 3. c. 11.
10m 5.

AD secundum sic proceditur. Videtur, quod uirginitas sit illicita. Omne enim quod contrariatur precepto legis naturae, est illicitum. Sed hoc preceptum legis naturae ad conseruationem indiuidui est, quod tangitur Genes. 2. De omni ligno, quod est in paradiso, comede: ita etiam preceptum legis naturae est ad conseruationem speciei, quod ponitur Gen. 1. Crescite & multiplicamini, & replere terra. Ergo sicut peccaret qui abstinere ab omni cibo, non potest faciens contra bonum indiuidui: ita etiam peccat, qui omnino abstinet ab actu generationis, ut patet faciens contra bonum speciei.

¶ 2 Præterea, Omne illud quod recedit à medio virtutis, videtur esse vitiosum. Sed uirginitas recedit à medio virtutis, ab omnibus delectationibus uentris abstinens. Dicit enim Philosophus in 2. Ethicorum quod qui omni voluptate potitur, & neque ab illa recedit, in temperatus est: qui autem omnes delectationes aggressus, est insensibilis. Ergo uirginitas est aliquid vitiosum.

¶ 3 Præterea, Penam non debetur nisi vitio. Sed apud antiquos puniebantur secundum leges illi qui semper celibem vitam ducebant: ut Valerius Maximus dicit. Unde & Plato secundum Augustinum in libro de Vera religione. * sacrificiis nature dicitur: ut perpetua eius continentia tamquam peccatum aboleretur. Ergo uirginitas est peccatum.

SED contra est, quod nullum peccatum recte cadit sub consilio. Sed uirginitas recte cadit sub consilio. Dicitur enim 1. ad Cor. 7. De uirginibus preceptum Domini non habeo, consilium autem habeo. Ergo uirginitas non est aliquid illicitum.

RESPONDEO dicendum, quod in humanis actibus illud est vitiosum, quod est præter rationem. Habet autem hoc recta ratio, ut his qui sunt ad finem, utatur aliquis secundum eam mensuram qua

s. 2. non multum procul à fin. 10. 1.

quæ congruit fini. Est autem triplex hominis bonum, ut dicitur in 1. Ethicor. * Vnum quidem, quod consistit in exterioribus rebus, puta diuitijs. Aliud autem, quod consistit in bonis corporis. Tertium autem, quod consistit in bonis animæ. Inter quæ etiam bona contemplatiuæ vitæ sunt posteriora bonis vitæ actiuæ: ut Philosophus * probat in 10. Ethic. Et Dominus dicit Luc. 10. Maria optimam partem elegit. Quorum bonorum exteriora quidem ordinantur ad ea quæ sunt corporis: ea verò quæ sunt corporis, ad ea quæ sunt animæ: & vltimus ea quæ sunt vitæ actiuæ, ad ea quæ sunt vitæ contemplatiuæ. Pertinet igitur ad rectitudinem rationis, ut aliquis utatur exterioribus bonis secundum eam mensuram quæ competit corpori, & similiter de alijs. Vnde si quis abstinere ab aliquibus possidendis, quæ alius esset bonum possidere, ut consulat salutem corporali, vel etiam contemplationi veritatis: non esset hoc vitiosum, sed secundum rationem rectam. Et similiter si quis abstinere a delectationibus corporalibus, ut liberius vacet contemplationi veritatis, pertinet hoc ad rectitudinem rationis. Ad hoc autem pia virginitas ab omni delectatione venerea abstinet, ut liberius diuinæ contemplationi vacet. Dicit enim Apostolus 1. ad Corinth. 7. Mulier innupta, & virgo, cogitat quæ Domini sunt, ut sit sancta & corpore & spiritu: quæ autem nupta est, cogitat quæ sunt mundi, & quomodo placeat viro. Vnde relinquitur quod virginitas non est aliquid vitiosum, sed potius laudabile.

Ad primum ergo dicendum, quod præceptum habet rationem debiti, ut supra dictum est *. Duplīciter autem aliquid est debitum vno modo, ut impleatur ab vno. Et hoc debitum sine peccato præteriri non potest. Aliud autem est debitum implendum à multitudine. Et ad tale debitum implendum non tenetur quilibet de multitudine. Multa enim sunt multitudini necessaria, ad quæ implenda vnus non sufficit. Sed implentur à multitudine, dum vnus hoc, alius illud

R 2 lud

li. 1. c. 9.
in fi 10. 5

lib. 10. c.
7. ca. 5.

9. 122. d.
1.

lud facit. Preceptum igitur legis natura homini
 tum de comestione, necesse est quod ab unoquoque
 impleatur. Aliter enim individuum conservari non
 posset, sed preceptum datum de generatione respicit
 totam multitudinem hominum, cui necessarium est
 non solum quod multiplicetur corporaliter, sed etiam
 quod spiritualiter proficiat. Et ideo sufficienter pro-
 videtur humane multitudini, si quidam carnali gene-
 rationi operam dent; quidam vero ab hac abstinere
 contemplantur, ad totius hu-
 mani generis pulchritudinem & salutem. Sicut etiam
 in exercitu quidam castra custodiunt, quidam figu-
 ras deferunt, quidam gladijs decerrant: quæ tamen
 omnia debita sunt multitudini, sed per unum impio-
 non possunt.

Ad secundum dicendum, quod ille qui abstinere
 omnibus delectationibus præter rationem rectam,
 quasi delectationes secundum se abhorrens, est insu-
 stentabilis, sicut agrestis. Virgo autem non abstinere ab om-
 ni delectatione, sed solum a delectatione venerea,
 & ab hac abstinere secundum rationem rectam, ut
 dictum est *. Medium autem virtutis non secundum
 quantitatem, sed secundum rationem rectam dete-
 minatur, ut dicitur in 2. Ethic. * Unde de magnitudine
 dicitur in 4. Ethic. † quod est magnitudinis extremitas
 eo autem quod, ut oportet, medium.

Ad tertium dicendum, quod leges feruntur secundum
 ea quæ ut in pluribus accidunt. Hoc autem rarum
 erat apud antiquos, ut aliquis amore veritatis con-
 templandæ, ab omni delectatione venerea abstinere
 quod solus Plato legitur fecisse. Unde non sacrificium
 quasi hoc peccatum reputaret, sed perversum quoniam
 civium cedens, ut ibidem August. dicit *.

ARTIC. III.

Utrum virginitas sit virtus?

AD tertium sic proceditur. Videtur, quod vir-
 ginitas non sit virtus. Nulla enim virtus inest nobis
 à na-

*In corp.
 art.
 li. 2. c. 6.
 tom. 5.
 † li. 4. c. 3.
 tom. 5.
 Loco cit.
 in arg.
 734
 Inf. q. 155
 ar. 1. cor.
 ad 5.
 et 4 d. 33
 q. 3. a. 2.
 q. d. 49.
 q. 5. a. 3.
 q. 1. co. Et
 2. eth. ile.
 a. fu.*

à na-
 nitas
 virgo
 habet
 alias
 cum
 niati
 quod
 non el
 tentia
 tiam.
 fit, ne
 videtur
 Sed vi
 trimo
 pudici
 tus. Er
 S E
 nitate
 ni are
 videat
 R E
 dictum
 plerum
 tione v
 reddit
 dum re
 integri
 delecta
 speciali
 ibi inue
 magnif
 hoc est
 commu
 à na-